

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

Економічний факультет

Кафедра маркетингу

Затверджено

на засідання кафедри маркетингу
економічного факультету

Львівського національного університету
імені Івана Франка

(протокол № 1 від 29.08. 2022р.)

Завідувач кафедри

С.Майовець проф. Майовець Є.Й.

Силабус з навчальної дисципліни

«МАРКЕТИНГ ВІДНОСИН»,

що викладається в межах ОПП Маркетинг

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів

з спеціальності 075 Маркетинг

Назва курсу	Маркетинг відносин
Адреса викладання курсу	79000, Україна, м. Львів, пр. Свободи, 18, економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра маркетингу економічного факультету
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Для спеціальності 075 «Маркетинг»
Викладачі курсу	Кушнір Тарас Михайлович , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри маркетингу
Контактна інформація викладачів	taras.kushnir@lnu.edu.ua taras_kushnir@ukr.net https://econom.lnu.edu.ua/employee/kushnir-taras-myhajlovych
Консультації по курсу відбуваються	щочетверга, 11:30-13:30 год. (адреса економічного факультету: 79000, Україна, м. Львів, пр. Свободи, 18, ауд. 210) Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype, Zoom, Meet або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/course/marketynh-vidnosyn
Інформація про курс	Курс орієнтовано на формування у студентів розуміння необхідності формування довготривалих відносин між компанією та іншими учасниками ринку (клієнтами, постачальниками, посередниками, партнерами тощо), залучення споживача до процесів реалізації маркетингу в компанії.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Маркетинг відносин» є важливою вибірковою дисципліною, яка викладається в 8-му семестрі в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Маркетинг відносин» є формування у студентів сучасного наукового світогляду та системи спеціальних знань у сфері маркетингу відносин та навиків вирішення проблем у сфері побудови ефективної системи взаємодії на підприємстві. Завдання: <ul style="list-style-type: none"> • навчитися визначити ключові фактори успіху взаємовідносин в умовах змінного бізнес середовища; • здійснення стратегічного аналізу споживчих позицій покупців; • прогнозування поведінки покупців; • визначення варіантів розвитку відносин із споживачами, партнерами, конкурентами; • формування умінь розробляти плани стратегічного маркетингу відносин.
Література для вивчення дисципліни	Базова література: <ol style="list-style-type: none"> 1. Балабанова Л.В. Маркетинг взаємодії: навч. посібник. Д.: ДонНУЕТ, 2015. 348 с. 2. Балабанова Л.В., Чернишева С.В. Маркетинг відносин. Навчальний

посібник. Донецьк : ДонНУЕТ імені Михайла Туган-Барановського, 2010. 380 с.

3. Балабанова Л.В., Чернишева С.В. Маркетинг відносин в системі управління підприємством. Монографія. Донецьк : [ДонНУЕТ], 2009. 280 с.

4. Морохова В.О., Здрілюк В.Б. Маркетинг відносин в агробізнесі: формування та розвиток [Текст]: монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2014. 212 с.

5. Шталь Т.В., Савицька Н.Л., Доброскок Ю.Б. Управління процесами взаємодії підприємств у каналах збуту в умовах глобалізації: монографія. Х.: Видавництво «Лідер», 2015. 201 с.

Допоміжна література:

1. Буднікевич І.М., Гавриш І.І., Мельник А.С. Маркетингові стратегії лояльності та інструменти їх реалізації. Науковий вісник Чернівецького університету. 2020. Випуск 825 Економіка. С. 27-32.
2. В'ялець О.В. Система управління взаємовідносинами з клієнтами: теоретичний аспект. Наукові праці НУХТ. 2019. Т. 25, № 3. С. 90-95.
3. Денисенко Д. Внутрішній маркетинг як чинник успішної діяльності підприємства//Наука онлайн: Міжнародний електронний науковий журнал. 2018. №2. URL: <https://nauka-online.com/ua/publications/ekonomika/2018/2/vnutrishnij-marketing-yak-chinnik-uspishnoyi-diyalnosti-pidpriyemstva/>.
4. Ілляшенко С.М., Меркун І.В. Аналіз задоволеності споживачів та її впливу на результативність діяльності промислового підприємства. Економіка: реалії часу. 2018. № 3. С. 5-14.
5. Кожухівська Р.Б. Управління поведінкою споживачів на засадах клієнтоорієнтованості. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. Випуск 3(20). С. 249-257.
6. Корчага М.О., Язвінська Н.В. Принципи та методи управління клієнтами. Впровадження системи управління клієнтами. Актуальні проблеми економіки та управління. 2019. №13. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29489/1/2019-13_3-06.pdf.
7. Красніцька Г.М. історичні етапи розвитку ділових переговорів. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Історичні науки. 2020. Том 31 (70). № 1. С. 98-102.
8. Крисько, Ж. Роль ділових комунікацій в управлінні організацією. Економіка та суспільство. 2021. №24. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/221/212>.
9. Крюкова О.М. Концептуальні засади внутрішнього маркетингу. Економіка і суспільство. 2017. Випуск 12. С. 276-283.
10. Кушнір Т.М. Внутрішній маркетинг в контексті концепції маркетингу відносин. Управління проектами: проектний підхід в сучасному менеджменті: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції фахівців, магістрантів, аспірантів та науковців. Одеса: ОДАБА. 2020. С. 165-168.
11. Кушнір Т.М. Впровадження концепції маркетингу відносин в систему закупівель підприємств на ринку товарів промислового

призначення. Приазовський економічний вісник. 2019. №5(16). с. 165-169. URL: <http://rev.kpu.zp.ua/vypusk-5-16>.

12. Кушнір Т.М. Впровадження маркетингу відносин на аграрному ринку. Підприємництво в аграрній сфері: глобальні виклики та ефективний менеджмент: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 лютого 2020 р.): у 2 ч. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. Ч.2. с. 260-263.

13. Кушнір Т.М. Конструкції маркетингу відносин на ринку товарів промислового призначення. Сучасні тренди поведінки споживачів товарів і послуг: III Міжнародна науково-практична конференція, 25-26 лютого 2022 р.: [тези доп.]. Рівне: О. Зень, 2022. С. 10-12.

14. Кушнір Т.М. Концептуальні особливості маркетингу відносин. Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції 12 березня 2021 року: збірник наукових праць [Електронний ресурс]. Вінниця: ВНТУ, 2021. С. 539-540.

15. Кушнір Т.М. Маркетинг відносин в контексті маркетингу територій. Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів розвитку територіальної системи: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції 31 жовтня 2020 року. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2020. с. 322-324.

16. Кушнір Т.М. Обґрунтування доцільності застосування концепції маркетингу відносин у каналах розподілу. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва: Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 27 листопада 2020 року). Х.: ХНАДУ. 2020. с. 174-176.

17. Кушнір Т.М. Соціальний маркетинг як інструмент соціального управління. Проблеми управління соціальним і гуманітарним розвитком : матеріали XIV наук.-практ. конф. за міжнар. участю / за заг. ред. О. Б. Кіреєвої. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2020. С. 53-54.

18. Кушнір Т.М. Співвідношення понять «маркетинг відносин» та «партнерський маркетинг». «Сучасні тенденції економічного розвитку регіонів: теоретичні та прикладні аспекти»: матеріали IV міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції. Одеса: ОДАБА, 2021. С. 376-378.

19. Мистецтво ведення переговорів: навчальний посібник / Укладачі: А.Є. Адамович, О.М. Максимець, ТДАТУ. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. 264 с.

20. Смерічевський С.Ф., Шевченко А.В., Савельєв М.С. Оцінка лояльності споживачів до торгової марки. Науковий погляд: економіка та управління. 2020. №1 (67). С. 105-111.

21. Степаненко Н.І., Волкова І.М. Моделювання споживацької поведінки в контексті формування лояльності цільової аудиторії. Економіка та суспільство. 2020. Випуск 22. URL: <http://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/100/95>.

Балабанова Л.В. Маркетинг взаємодії: навч. посібник. Д.: ДонНУЕТ, 2015. 348 с.

22. Струк Н.С. Концептуальні засади розвитку маркетингу партнерських відносин підприємств. Причорноморські економічні студії. 2018.

	Випуск 30(1). С. 121-126.
Тривалість курсу	__150__ год.
Обсяг курсу	56 годин аудиторних занять, з них 28 годин лекцій, 28 годин практичних занять та 94 години самостійної роботи
Очікувані результати навчання	В результаті вивчення даного курсу студент буде: знати: <ul style="list-style-type: none"> • сучасні принципи; теорії, методи і практичні прийоми маркетингу відносин; • сутність внутрішнього маркетингу, основні етапи його впровадження; • моделі управлінських відносин в організації; • особливості управління відносинами «службовець-клієнт»; • алгоритм побудови системи реагування на скарги; • етапи ефективного проведення переговорів; • специфіку маркетингу відносин у різних сферах діяльності; • етапи процесу впровадження маркетингу відносин. вміти: <ul style="list-style-type: none"> • аналізувати прибутковість покупців; • проводити оцінку и організовувати програми підвищення лояльності клієнтів; • обирати і застосовувати ефективні засоби управління маркетинговою діяльністю ринкового суб'єкта на рівні організації, підрозділу, групи, мережі; • застосовувати методи прийняття управлінських рішень в маркетингу; • приймати рішення щодо інноваційного розвитку в умовах визначеності, невизначеності, ризику та конфлікту; • визначати моделі управлінських відносин; • оцінювати взаємовигідний економічний ефект взаємодії підприємств; • розробляти програму маркетингу відносин для організації.
Ключові слова	Маркетинг відносин, маркетинг взаємодії, внутрішній маркетинг, партнерський маркетинг, переговори, споживча лояльність.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Тема 1. Зміст та сутність маркетингу відносин Тема 2. Внутрішній маркетинг в організації Тема 3. Управління відносинами в організації Тема 4. Управління скаргами Тема 5. Процес переговорів Тема 6. Споживча лояльність Тема 7. Процес впровадження маркетингу відносин
Підсумковий контроль, форма	залік в кінці семестру При викладанні дисципліни «Маркетинг відносин» використовуються такі методи контролю: - Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять й змістових модулів і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Його інструментами є

	<p>контрольні роботи і тестування.</p> <p>- Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових результатів навчання і включає семестровий контроль у формі заліку.</p>
Пререквізити	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін - «Маркетинг», «Маркетинг промислового підприємства» достатніх для сприйняття категоріального апарату курсу, розуміння джерел досліджуваних об'єктів.</p>
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Основними методами навчання, що використовуються в процесі викладання навчальної дисципліни «Маркетинг відносин» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - метод передачі і сприйняття навчальної інформації, пробудження наукового інтересу (лекції, ілюстрації, презентації); - метод практичного засвоєння курсу з допомогою складання тестових завдань, вирішення задач та ситуацій з метою набування умінь і практичних навичок (практичні заняття);
Необхідне обладнання	<p>Вивчення курсу «Маркетинг відносин» потребує використання персонального комп'ютера з доступом до мережі Інтернет та мультимедійних засобів.</p>
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні тощо: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30 • контрольні заміри (модулі): 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20 • іспит/залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100</p> <p>При викладанні дисципліни «Маркетинг відносин» використовуються такі методи контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять й змістових модулів і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Його інструментами є контрольні роботи і тестування. - Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових результатів навчання і включає семестровий контроль у формі заліку. <p>Поточний контроль:</p> <p>1) 30 балів нараховується за підготовку до семінарських занять:</p> <ul style="list-style-type: none"> – за контрольні перевірки теоретичного матеріалу на семінарському занятті шляхом усного і письмового опитування; – за активність при розв'язуванні практичних вправ на занятті та виконання домашніх і самостійних завдань. <p>Оцінювання відбувається за наступною бальною шкалою:</p> <p>від «1» до «5» балів – позитивна оцінка;</p> <p>«0» балів – негативна оцінка (неготовий(а)).</p> <p>Можливі додаткові бали:</p> <p>+ 1, +2 бали - за активність на занятті: доповнення, ініціативність, самостійну роботу.</p> <p>Проміжний контроль:</p> <p>2 змістові модулі (контрольне тестування по модулю 1 та модулю 2). Час, відведений на написання одного модуля, не більше 20 хвилин, кількість завдань контрольного тестування по 1 і 2 –му модулям – 10. За</p>

один модуль студент може набрати максимально 10 балів.
За проміжний контроль студент може набрати до 20 балів.
Підсумковий контроль – залік.

Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають індивідуальне письмове завдання у вигляді есе. **Академічна доброчесність:** Очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D		
51-60	E		
0-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

Питання до заліку.

Перелік питань для проведення підсумкової оцінки знань
1. Поняття та принципи маркетингу відносин.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Управління взаємовідносинами з клієнтами. 3. Помилки у використанні технологій маркетингу відносин. 4. Відмінності маркетингу відносин від транзакційного маркетингу. 5. Рівні та виміри маркетингу відносин. 6. Маркетинг відносин і прямий маркетинг. 7. Передумови виникнення маркетингу відносин. 8. Порівняльний аналіз маркетингових парадигм. 9. Поняття «моменту істини» та «внутрішнього моменту істини». 10. Управління моментами істин для побудови ефективної маркетингової системи взаємодії. 11. Типи поведінки службовців. 12. Управління сервісним обслуговуванням клієнтів. 13. Структура внутрішнього маркетингу. 14. Програма внутрішнього маркетингу. 15. Розвиток маркетингового підходу до управління кадрами. 16. Впровадження системи нагород та стимулів. 17. Моделі управлінських орієнтацій. 18. Поєднання формалізованих та і персоналізованих структур управління на фірмі. 19. Різновиди формалізованих управлінських відносин. 20. Різновиди персоналізованих управлінських відносин. 21. Мікромоделі управлінських відносин. 22. Влада і вплив в організації 23. Управління відносинами «службовець-клієнт». 24. Передумови довгострокової співпраці з покупцем. 25. Підходи до навчання торгового персоналу. 26. Піраміда «проблема-скарга». 27. Принципи роботи зі скаргами. 28. Побудова ефективної системи реагування на скарги. 29. Роль переговорів у побудові довготривалих відносин 30. Підготовка до переговорів. 31. Класифікація переговорів. 32. Процес ведення переговорів. 33. Аналіз підготовки, процесу і результатів переговорів. 34. Значення споживчої лояльності. 35. Економічні основи споживчої лояльності. 36. Підходи до визначення лояльності. 37. Методи оцінки споживчої лояльності. 38. Фактори впливу на відношення до продукту та обслуговування. 39. Методика SERVQUAL. 40. Класифікація лояльності. 41. Програми підвищення лояльності клієнтів. 42. Ціна лояльності. 43. Концепція маркетингу відносин. 44. Стратегічна орієнтація. 45. Бізнес-процеси компанії при впровадженні маркетингу відносин. 46. Корпоративна культура.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ «МАРКЕТИНГ ВІДНОСИН»

№ п/п	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література	Завдання, год	Термін виконання
1-2 тиждєнь / 4год.	<p>Тема 1. Зміст та сутність маркетингу відносин.</p> <p>Поняття та принципи маркетингу відносин. Управління взаємовідносинами з клієнтами. Переваги для компанії від впровадження та використання маркетингу відносин. Помилки у використанні технологій маркетингу відносин. Передумови успішного використання технологій маркетингу відносин.</p> <p>Відмінності маркетингу відносин від трансакційного маркетингу. Рівні та виміри маркетингу відносин. Додаткові елементи комплексу маркетингу в концепції маркетингу відносин. Створення ефективної системи маркетингової взаємодії.</p> <p>Маркетинг відносин і прямиий маркетинг. Особливості та інструменти застосування прямого маркетингу. Спільні риси та відмінності маркетингу</p>	лекція	<p>1. Балабанова Л.В. Маркетинг взаємодії: навч. посібник. Д.: ДонНУЕТ, 2015. 348 с.</p> <p>2. Балабанова Л.В., Чернишева С.В. Маркетинг відносин. Навчальний посібник. Донецьк : ДонНУЕТ імені Михайла Туган-Барановського, 2010. 380 с.</p> <p>3. Кушнір Т.М. Концептуальні особливості маркетингу відносин. Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні. Матеріали ІV Міжнародної науково-практичної конференції 12 березня 2021 року: збірник наукових праць [Електронний ресурс]. Вінниця: ВНТУ, 2021. С. 539-540.</p>	<p>Завдання для самооцінювання:</p> <p>1. Визначте основні відмінності маркетингу відносин від прямого маркетингу.</p> <p>2. Для чого важливо відрізнити фальшиву та справжню лояльність?</p> <p>3. Чи означають принципи маркетингу відносин припинення відносин із «неправильними» клієнтами? Поясніть.</p> <p>4. Охарактеризуйте передумови</p>	Два тижні

	<p>відносин та прямого маркетингу. Передумови виникнення маркетингу відносин. Передумови виникнення парадигми відносин в маркетингу. Порівняльний аналіз маркетингових парадигм.</p>		<p>4. Кушнір Т.М. Співвідношення понять «маркетинг відносин» та «партнерський маркетинг». «Сучасні тенденції економічного розвитку регіонів: теоретичні та прикладні аспекти»: матеріали IV міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції. Одеса: ОДАБА, 2021. С. 376-378. 5. Кушнір Т.М. Конструкції маркетингу відносин на ринку товарів промислового призначення. Сучасні тренди поведінки споживачів товарів і послуг: III Міжнародна науково-практична конференція, 25-26 лютого 2022 р.: [тези доп.]. Рівне: О. Зень, 2022. С. 10-12. 6. Струк Н.С. Концептуальні засади розвитку маркетингу партнерських відносин підприємств. Причорноморські економічні студії. 2018. Випуск 30(1). С. 121-126.</p>	<p>виникнення парадигми відносин. 5. Які відмінності між неокласичною та «конфліктною» парадигмами відносин?</p>	
3-4 тижднів / 4год.	<p>Тема 2. Внутрішній маркетинг в організації. Поняття «моменту істини» та «внутрішнього моменту істини». Побудова дерева «момент істини» підприємства. Управління</p>	лекція	<p>1. Балабанова Л.В. Маркетинг взаємодії: навч. посібник. Д.: ДонНУЕТ, 2015. 348 с. 2. Балабанова Л.В., Чернишева С.В. Маркетинг</p>	<p>Завдання для самооцінювання: 1. Чому службовців називають внутрішніми</p>	Два тижні

	<p>моментами істин для побудови ефективної маркетингової системи взаємодії.</p> <p>Типи поведінки службовців. Поведінка працівників фірми у відношенні до клієнтів. Структура «клієнтурної» поведінки. Напрями «антиклієнтурної» поведінки. Цінова політика фірми в управлінні клієнтурою. Вербальні прийоми стимулювання купівельної поведінки. Типи поведінки службовців у відношенні до клієнтури. Управління сервісним обслуговуванням клієнтів. Створення культурних взірців поведінки.</p> <p>Структура внутрішнього маркетингу. Організаційна культура. Культура обслуговування. Програма внутрішнього маркетингу. Розвиток маркетингового підходу до управління кадрами. Розповсюдження маркетингової інформації серед службовців. Впровадження системи нагород ти стимулів.</p>		<p>відносин. Навчальний посібник. Донецьк : ДонНУЕТ імені Михайла Туган-Барановського, 2010. 380 с.</p> <p>3. Денисенко Д. Внутрішній маркетинг як чинник успішної діяльності підприємства//Наука онлайн: Міжнародний електронний науковий журнал - 2018. - №2. - https://nauka-online.com/ua/publications/ekonomika/2018/2/vnutrishnij-marketing-yak-chinnik-uspishnoyi-diyalnosti-pidpriyemstva/.</p> <p>4. Кушнір Т.М. Внутрішній маркетинг в контексті концепції маркетингу відносин. Управління проектами: проектний підхід в сучасному менеджменті: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції фахівців, магістрантів, аспірантів та науковців. Одеса: ОДАБА. 2020. С. 165-168.</p> <p>5. Крюкова О.М. Концептуальні засади внутрішнього маркетингу. Економіка і суспільство. 2017. Випуск 12. С. 276-283.</p>	<p>клієнтами?</p> <p>2. Що таке культура обслуговування? Чому вона є елементом програми внутрішнього маркетингу?</p> <p>3. Охарактеризуйте типи поведінки службовців в організації.</p> <p>4. Визначте можливі шляхи використання технології маркетингу при вирішенні питання управління персоналом.</p> <p>5. Які переваги роз'яснення рекламних кампаній працівникам до їх появи в ЗМІ?</p>	
5-6 тижден	Тема 3. Управління відносинами в організації.	лекція	1. Балабанова Л.В. Маркетинг взаємодії: навч.	Завдання для самооцінювання:	Два тижні

<p>Ь / 4год.</p>	<p>Моделі управлінських орієнтацій. Поєднання формалізованих та і персоналізованих структур управління на фірмі. Різновиди формалізованих управлінських відносин. Різновиди персоналізованих управлінських відносин. Бюрократична, технократична, демократична, автократична, гуманізаторська та інноваторська орієнтації керівництва. Мікромоделі управлінських відносин.</p> <p>Влада і вплив в організації: поняття, форми і тактики використання. Тактика впливу в організації. Влада, заснована на примусі. Влада, заснована на винагороді. Законна влада. Експертна та еталонна влада.</p>		<p>посібник. Д.: ДонНУЕТ, 2015. 348 с.</p> <p>2. Балабанова Л.В., Чернишева С.В. Маркетинг відносин. Навчальний посібник. Донецьк : ДонНУЕТ імені Михайла Туган-Барановського, 2010. 380 с.</p> <p>3. Корчага М.О., Язвінська Н.В. Принципи та методи управління клієнтами. Впровадження системи управління клієнтами. Актуальні проблеми економіки та управління. 2019. №13. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29489/1/2019-13_3-06.pdf.</p> <p>4. Кожухівська Р.Б. Управління поведінкою споживачів на засадах клієнтоорієнтованості. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2019. Випуск 3(20). С. 249-257.</p> <p>5. Кушнір Т.М. Соціальний маркетинг як інструмент соціального управління. Проблеми управління соціальним і гуманітарним розвитком : матеріали XIV наук.-практ. конф. за міжнар. участю / за заг. ред. О. Б. Кіреєвої. Дніпро :</p>	<p>1. Яка роль керівництва підприємством у побудові ефективної поведінки працівників?</p> <p>2. В яких поведінкових актах проявляється технократизм керівництва?</p> <p>3. Чим характеризується демократична поведінка керівника?</p> <p>4. Назвіть організаційні форми влади.</p> <p>5. Охарактеризуйте тактику використання впливу в організації.</p>	
----------------------	--	--	---	---	--

			ДРІДУ НАДУ, 2020. С. 53-54.		
7-8 тиждень / 4год.	<p>Тема 4. Управління скаргами.</p> <p>Управління відносинами «службовець-клієнт». Передумови довгострокової співпраці з покупцем. Підходи до навчання торгового персоналу. Розробка програми побудови відносин «службовець-клієнт».</p> <p>Важливість управління скаргами. Піраміда «проблема-скарга». Системи обробки та задоволення скарг клієнтів. Принципи роботи зі скаргами.</p> <p>Побудова ефективної системи реагування на скарги. Аналіз клієнтів. Оцінка задоволеності клієнтів реагуванням на скарги. Співвідношення діючої системи реагування на скарги, системи зворотного зв'язку і відповідних затрат. Оцінка вигоди від ефективного реагування на скарги. Проектування нової системи реагування на скарги. Розробка плану дій.</p>	лекція	<p>1. Балабанова Л.В. Маркетинг взаємодії: навч. посібник. Д.: ДонНУЕТ, 2015. 348 с.</p> <p>2. Балабанова Л.В., Чернишева С.В. Маркетинг відносин. Навчальний посібник. Донецьк : ДонНУЕТ імені Михайла Туган-Барановського, 2010. 380 с.</p> <p>3. В'ялець О.В. Система управління взаємовідносинами з клієнтами: теоретичний аспект. Наукові праці НУХТ. 2019. Т. 25, № 3. С. 90-95.</p> <p>4. Ілляшенко С.М., Меркун І.В. Аналіз задоволеності споживачів та її впливу на результативність діяльності промислового підприємства. Економіка: реалії часу. 2018. № 3. С. 5-14.</p>	Завдання для самооцінювання:	Два тижні
9-10 тиждень / 4год.	<p>Тема 5. Процес переговорів.</p> <p>Роль переговорів у побудові довготривалих відносин.</p> <p>Підготовка до переговорів. Визначення цілей команди. Вибір і підготовка основної та</p>	лекція	<p>1. Балабанова Л.В. Маркетинг взаємодії: навч. посібник. Д.: ДонНУЕТ, 2015. 348 с.</p> <p>2. Балабанова Л.В., Чернишева С.В. Маркетинг</p>	Завдання для самооцінювання:	Два тижні
				1. Чому важливо управляти взаємовідносинами «службовець-клієнт»?	
				2. Визначте причини високої рентабельності інвестицій в реагування на скарги.	
				3. Чому на практиці зі скаргами звертається небагато покупців?	
				4. Що демонструє піраміда «проблема-скарга»?	
				5. Який найкращий спосіб реагування на скаргу?	
				1. В чому суть відмінностей між переговорами та	

	<p>альтернативних стратегій. Підготовка плану ведення переговорів. Визначення членів команди та розподіл їх рольової участі.</p> <p>Класифікація переговорів. Протистояння сторін. Демонстрація дружелюбності. Пошук взаємовигідного рішення. Метод принципів переговорів. Основні правила методу партнерських переговорів.</p> <p>Процес ведення переговорів. Основні етапи переговорів. Основні тактики ведення переговорів відповідно до стратегії розвитку партнерських відносин.</p> <p>Аналіз підготовки, процесу і результатів переговорів.</p>		<p>відносин. Навчальний посібник. Донецьк : ДонНУЕТ імені Михайла Туган-Барановського, 2010. 380 с.</p> <p>3. Красніцька Г.М. історичні етапи розвитку ділових переговорів. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Історичні науки. 2020. Том 31 (70). № 1. С. 98-102.</p> <p>4. Крисько, Ж. Роль ділових комунікацій в управлінні організацією. Економіка та суспільство. 2021. №24. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/221/212.</p> <p>5. Мистецтво ведення переговорів: навчальний посібник / Укладачі: А.Є. Адамович, О.М. Максимець, ТДАТУ. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. 264 с.</p>	<p>переговорним процесом?</p> <p>2. Визначте основні стадії переговорного процесу.</p> <p>3. Назвіть базові стратегії переговорів.</p> <p>4. Охарактеризуйте стадію ведення переговорів.</p> <p>5. Які основні стадії ведення переговорів відповідно до стратегії розвитку партнерських відносин?</p>	
11-12 тижднів / 4год.	<p>Тема 6. Споживча лояльність.</p> <p>Значення споживчої лояльності. Лояльні покупці. Економічні основи споживчої лояльності. Підходи до визначення лояльності.</p> <p>Методи оцінки споживчої лояльності. Перехресний продаж. Збільшення покупок. Повторні</p>	лекція	<p>1. Балабанова Л.В. Маркетинг взаємодії: навч. посібник. Д.: ДонНУЕТ, 2015. 348 с.</p> <p>2. Балабанова Л.В., Чернишева С.В. Маркетинг відносин. Навчальний посібник. Донецьк : ДонНУЕТ імені Михайла Туган-Барановського, 2010.</p>	<p>Завдання для самооцінювання:</p> <p>1. Чому важливо підвищувати лояльність споживачів?</p> <p>2. Назвіть та охарактеризуйте методи оцінки</p>	Два тижні

	<p>покупки. Підтримка покупцем досягнутого рівня взаємодії з компанією. Елементи процесу формування споживчої задоволеності. Фактори впливу на відношення до продукту та обслуговування. Методика SERVQUAL.</p> <p>Класифікація лояльності. Абсолютна лояльність. Прихована лояльність. Оманлива лояльність. Визначення сегментних ніш на територіальному ринку.</p> <p>Програми підвищення лояльності клієнтів. Способи утримання споживачів. Мотиви програм лояльності. Типи програм лояльності. Дисконтні програми. Програми по роботі з постійним клієнтами в режимі реального часу. Бонусні програми стимулювання.</p> <p>Ціна лояльності. Визначення клієнтів, що внесли найбільший вклад в дохід компанії. Визначення клієнтів, від яких очікується найбільший дохід. Визначення клієнтів, найбільш піддатливих спокусам конкурентів.</p>		<p>380 с.</p> <p>3. Буднікевич І.М., Гавриш І.І., Мельник А.С. Маркетингові стратегії лояльності та інструменти їх реалізації. Науковий вісник Чернівецького університету. 2020. Випуск 825 Економіка. С. 27-32.</p> <p>4. Смерічевський С.Ф., Шевченко А.В., Савельєв М.С. Оцінка лояльності споживачів до торгової марки. Науковий погляд: економіка та управління. 2020. №1 (67). С. 105-111.</p> <p>5. Степаненко Н.І., Волкова І.М. Моделювання споживацької поведінки в контексті формування лояльності цільової аудиторії. Економіка та суспільство. 2020. Випуск 22. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/100/95.</p>	<p>споживчої лояльності.</p> <p>3. Охарактеризуйте відомі вам програми підвищення лояльності клієнтів.</p> <p>4. Які методи підвищення лояльності другої і третьої групи споживачів за шкалою прибутковості?</p> <p>5. Які методи оцінки та програми підвищення лояльності клієнтів можна використовувати у великих містах?</p>	
13-14 тижнів / 4 год.	<p>Тема 7. Процес впровадження маркетингу відносин.</p> <p>Концепція маркетингу відносин. Піраміда впровадження концепції маркетингу відносин.</p>	лекція	<p>1. Балабанова Л.В. Маркетинг взаємодії: навч. посібник. Д.: ДонНУЕТ, 2015. 348 с.</p> <p>2. Балабанова Л.В., Чернишева С.В. Маркетинг</p>	<p>Завдання для самооцінювання:</p> <p>1. Чому для ефективного впровадження</p>	Два тижні

	<p>Стратегічна орієнтація. Постановка стратегічних цілей, що визначають зміст програми дій компанії. Визначення конкретних цілей та показників, які компанія планує досягти. Розробка стратегії, що визначає відносини з клієнтами.</p> <p>Структура. Підходи до об'єднання даних, розосереджених по різних підрозділах.</p> <p>Бізнес-процеси компанії при впровадженні маркетингу відносин.</p> <p>Корпоративна культура. Встановлення контакту з клієнтами. Способи зміни корпоративної культури.</p>		<p>відносин. Навчальний посібник. Донецьк : ДонНУЕТ імені Михайла Туган-Барановського, 2010. 380 с.</p> <p>3. Кушнір Т.М. Впровадження концепції маркетингу відносин в систему закупівель підприємств на ринку товарів промислового призначення. Приазовський економічний вісник. 2019. №5(16). с. 165-169. URL: http://pev.kpu.zp.ua/vypusk-5-16.</p> <p>4. Кушнір Т.М. Впровадження маркетингу відносин на аграрному ринку. Підприємництво в аграрній сфері: глобальні виклики та ефективний менеджмент: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 лютого 2020 р.): у 2 ч. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. Ч.2. с. 260-263.</p> <p>5. Кушнір Т.М. Маркетинг відносин в контексті маркетингу територій. Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів розвитку територіальної системи: матеріали Всеукраїнської</p>	<p>маркетингу відносин на підприємстві важливо прийняти його філософію?</p> <p>2. Охарактеризуйте етапи впровадження концепції маркетингу відносин.</p> <p>3. Дайте визначення стратегічної орієнтації в концепції маркетингу відносин.</p> <p>4. Які зміни в структурі і бізнес-процесах повинні бути впроваджені на підприємстві відповідно до концепції маркетингу відносин?</p> <p>5. Які програмні інструменти лежать в основі системи маркетингу відносин.</p>	
--	--	--	--	--	--

			<p>науково-практичної інтернет-конференції 31 жовтня 2020 року. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2020. с. 322-324.</p> <p>6. Кушнір Т.М. Обґрунтування доцільності застосування концепції маркетингу відносин у каналах розподілу. Проблеми та перспективи розвитку підприємництва: Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 27 листопада 2020 року). Х.: ХНАДУ. 2020. с. 174-176.</p>		
--	--	--	---	--	--